

Metodika ABC ČR pro ověřování nákladů

inzerčních a účelových publikací platná

od 1.1.2007

ABC ČR (Audit Bureau of Circulations CZ - Kancelář ověřování nákladů tisku ČR) je spolek s tripartitním zastoupením, které tvoří - Unie vydavatelů, Asociace mediálních agentur (ASMEA) a České sdružení pro značkové výrobky (ČSZV). Kancelář ověřování nákladů tisku je řádným členem Mezinárodní federace ABC (IF ABC) a řídí se jejím statutem.

ABC ČR (Audit Bureau of Circulations CZ - Kancelář ověřování nákladů tisku ČR) je nezávislým subjektem, který poskytuje služby na základě veřejně publikované metodiky zpracované zástupci profesních organizací zastoupených v metodické komisi. Účastníci ověřování se dobrovolně zavazují dodržovat ustanovení této metodiky a ve sporných případech respektovat výklad metodiky metodickou komisí. Při nedodržení metodiky ze strany vydavatele ABC ČR smlouvu vypoví. Vydavatelství může požádat o nové vstupní ověřování nejdříve po 12 měsících od účinnosti výpovědi smlouvy.

1. PŘEDMĚT ČINNOSTI

Posláním ABC ČR je objektivizace informací a údajů o mediálním trhu. V oblasti inzerčních a účelových publikací zaměřuje svoji činnost zejména na:

- shromažďování hlášení o nákladech inzerčních a účelových publikací a jejich zpracování,
- zveřejňování výsledků o nákladech inzerčních a účelových publikací a jejich poskytování vydavatelům, reklamním agenturám, inzerentům a členům IF ABC,
- ověřování počtu a rozmístění distribučních míst s inzerčními a účelovými publikacemi,
- ověřování údajů o nákladech inzerčních a účelových publikací podle smluv a účetní dokumentace vydavatelů a distributorů,
- metodickou a koordinační činnost.

2. DEFINICE INZERTNÍCH A ÚČELOVÝCH PUBLIKACÍ

Inzertní nebo účelovou publikací se podle této metodiky rozumí taková hromadně vydávaná a distribuovaná publikace, která splňuje následující podmínky:

- a) Vychází pod stejným názvem a opakovaně nejméně 1x ročně.
- b) Slouží k propagaci firem, výrobků a služeb, k inzerci nebo k jinému komerčnímu záměru.
- c) Zájemcům je dostupná zpravidla zdarma, za členský nebo jiný poplatek, který není cenou publikace.
- d) Úhradu výroby provádí jeden zadavatel nebo menší skupina zadavatelů a smluvní cena výroby odpovídá cenám běžným.

3. DRUHY OVĚŘOVANÝCH NÁKLADŮ

3.1. Tištěný náklad (TN)

Tištěný náklad je počet výtisků vytištěných a vyfakturovaných tiskárnou po odečtení makulatur.

3.2. Řízená distribuce (ŘD) – nadstandardní služba

Jsou výtisky inzertních a účelových publikací zasílané podle jmenovitého seznamu a doručované doručovatelem na adresu konečného spotřebitele. Příjemci se zasíláním souhlasí a k odebírání se přihlašují vyplněním odpovědní karty s firemními nebo osobními údaji. Vydavatel je při ověřování nákladu povinen předložit seznamy příjemců a účetní doklady prokazující náklady spojené s doručováním.

3.3. Počet distribučních míst (PDM) – nadstandardní služba

Distribuční místo je vymezený prostor, ve kterém je výtisk předáván konečnému spotřebiteli (kameloti, výdejní koše, stojany a doručovatelé). Soustava distribučních míst tvoří distribuční síť.

Počet DM se ověřuje samostatně. Při ověřování musí být splněny následující podmínky:

- a) u vydavatele existují originály smluv, na jejichž základě jsou distribuční místa umístěna
- b) vydavatel umožní pracovníkovi ABC ČR provedení kontroly smluv uvedených v odst. a)

4. HLÁŠENÍ O NÁKLADECH

4.1. Podávání hlášení

Každé vydavatelství, které je účastníkem systému ověřování inzertních a účelových publikací, se podle této metodiky zavazuje podávat přesné a úplné hlášení o nákladech tisku a počtu distribučních míst ve stanovených termínech.

4.2. Formulář hlášení

Hlášení o nákladech tisku ověřované inzertní a účelové publikace se podává na formulářích, které poskytne ABC ČR s příslušným návodem na vyplnění.

V hlášení se uvádějí údaje za příslušný měsíc. Výtisky, které byly distribuovány před nebo po tomto období, se nesmí do hlášení započítávat.

Měsíčníky a tituly s delší periodicitou se započítávají do měsíce, ve kterém byla dokončena distribuce.

4.3. Obsah hlášení

U každé inzertní a účelové publikace se povinně hlásí položka: 3.1. Tištěný náklad.

Jako nadstandardní službu si může vydavatelství zvolit ověřování položek 3.2. Řízená distribuce a 3.3. Počet distribučních míst. Smluvně se tím zavazuje k pravidelnému zasílání údajů k těmto položkám vždy spolu s tištěným nákladem.

V hlášení o počtu distribučních míst se povinně hlásí údaje potřebné pro identifikaci a vyhledání distribučních míst.

4.4. Termín uzávěrky hlášení o nákladech inzertních a účelových publikací

4.4.1. Konečným termínem podání hlášení o nákladech tisku (tištěný náklad, řízená distribuce) je poslední den měsíce následujícího po měsíci, za který se hlášení zpracovává (tzn. za leden do 28. února, za únor do 31. března atd.).

4.4.2. Termínem k předložení aktuálního seznamu distribučních míst je vždy 1. den příslušného měsíce.

4.5. Termín uzávěrky – inzertní a účelové publikace s delší periodicitou

U inzertních a účelových publikací vycházejících jako dvojčíslo, čtvrtletník nebo s delší periodicitou, se hlášení zpracovává za celé období po dokončení distribuce. Za včasné předání hlášení se považuje to, které bylo doručeno ABC ČR do termínu uzávěrky.

4.6. Nepodání hlášení

Při opožděném podání hlášení o nákladu tisku nebo jeho nedodání bude ve zveřejňovaných přehledech uvedeno: „Vydavatel nedodal údaje včas.“

Při opožděném nebo nedodaném hlášení o počtu distribučních míst ABC ČR ověřování pozastaví a počet ověřených distribučních míst v osvědčení se sníží o 1/12 z celkového počtu ověřovaných míst za každý měsíc, za který nebyl úplný seznam zaslán.

4.7. Dodání neúplného hlášení

Obdrží-li ABC ČR hlášení, ve kterém nejsou uvedeny všechny podstatné údaje citované v bodě 4.3. získané způsobem popsaným v této metodice, neprodleně na to upozorní zpracovatele hlášení. Pokud nebude zjednána náprava do termínu uzávěrky, ABC ČR neúplné údaje nezveřejní a ve zveřejňovaných přehledech bude uvedeno: „Vydavatel dodal neúplné údaje.“

4.8. Změny

Všechny změny týkající se názvu a adresy vydavatelství, titulu a způsobu vydání musí vydavatel uvést v časově nejbližším hlášení nákladu tisku.

4.9. Omezený náklad

Pokud titul nevyjde nebo bude jeho náklad omezen z důvodů zvláštních okolností (stávky, katastrofy, přerušení distribuce apod.), vydavatelství upraví způsob hlášení po dohodě s ABC ČR podle konkrétních okolností.

5. ZVEŘEJNĚNÍ HLÁŠENÍ O NÁKLADECH TISKU

Z hlášení podávaných vydavatelstvím bude povinně zveřejňován v přehledech nákladů inzertních a účelových publikací 3.1. Tištěný náklad. Uzavřením smlouvy o poskytování nadstandardních služeb získává vydavatelství právo na zveřejňování jedné či více položek, mezi které patří: 3.2. Řízená distribuce a 3.3. Počet distribučních míst.

ABC ČR zajistí zveřejnění údajů o nákladech tisku do jednoho měsíce po dni uzávěrky hlášení. Pravidelně budou údaje zveřejňovány na www.abccr.cz a v odborných týdenících.

ABC ČR může poskytovat zveřejňované údaje i dalším subjektům, pokud se subjekt zaváže, že údaje bude zveřejňovat bez komentářů v tabulkové formě a u zveřejňovaných nákladů uvede: „Pramen ABC ČR“.

6. OVĚŘOVÁNÍ NÁKLADU INZERTNÍCH A ÚČELOVÝCH PUBLIKACÍ

6.1. Povinnosti ABC ČR při ověřování

Při ověřování nákladů inzertních a účelových publikací se ABC ČR důsledně řídí touto metodikou. Vychází se z toho, že vydavatelství už nahlásilo počet výtisků, případně počet distribučních míst, a je připraveno podrobit se ověřování nákladů. Pokud má pověřený pracovník ABC ČR pochybnosti o hodnověrnosti předkládaných dokumentů, které nemohou být odstraněny ve spolupráci s vydavatelstvím, přeruší ověřování a informuje o tom předsedu ABC ČR.

Ověřování dokladů provádí pověřený pracovník ABC ČR u vydavatele na určeném pracovišti. Ověřování počtu distribučních míst ověřuje pracovník ABC ČR fyzickou kontrolou distribučních míst.

Pověřený pracovník ABC ČR bude zachovávat mlčenlivost o všech obchodních údajích vydavatelství, které jsou mu poskytnuty, a bude s nimi nakládat přísně důvěrně. Pověření pracovníci nesmějí být po dobu svého zaměstnání v ABC ČR činní ve prospěch vydavatelství, bez ohledu na formu spolupráce.

6.2. Místo ověřování a rozsah ověřování

Za přípravu pracoviště a dokladů citovaných v bodě 7.2. až 7.4. zodpovídá vydavatel nebo distributor. Ověřování dokladů tištěného nákladu a řízené distribuce inzertních a účelových publikací se provádí 2 x ročně u vydavatele a na žádost ABC ČR u distributora řízené distribuce. Ověření probíhá v obchodních prostorech vydavatelství, u distributora nebo v tiskárně. Místo ověřování může být upřesněno vzájemnou dohodou mezi vydavatelstvím, distributorem a ABC ČR. Změna místa ověřování nesmí být na úkor dostupnosti a úplnosti předkládaných dokladů.

Ověřování počtu distribučních míst probíhá fyzickou kontrolou průběžně po dobu trvání smlouvy tak, aby do jednoho roku trvání smlouvy bylo překontrolováno minimálně 50% všech distribučních míst, v dalších letech trvání smlouvy pak podle uvážení ABC ČR 30 – 50 % všech distribučních míst za rok.

6.3. Ověřované období

Ověřovaným obdobím tištěného nákladu a řízené distribuce je kalendářní pololetí, v němž se ověřuje každý kalendářní měsíc. Termín ověřování stanovuje manažer ABC ČR. Termín ověřování je ABC ČR povinno vydavateli nebo distributorovi oznámit 7 dnů předem. Termín je možné po oznámení upřesnit dohodou mezi vydavatelem, distributorem a manažerem ABC ČR.

Při ověřování počtu distribučních míst je ověřovaným obdobím smluvní rok, který začíná běžet dnem uzavření smlouvy.

6.4. Odložení termínu ověřování

V případě, že vydavatelství požádá o odložení termínu ověřování, který mu byl již ABC ČR oznámen, rozhoduje o výsledku manažer ABC ČR po dohodě s pověřeným pracovníkem.

Žádost musí být zaslána písemně na adresu ABC ČR, a to alespoň pět dnů před stanoveným termínem ověřování.

6.5. Nedodržení termínu ověřování

Nebude-li pracovníkovi ABC ČR do 15 dnů po oznámeném termínu ověřování umožněno provést ověření nákladů, nebudou-li vytvořeny odpovídající podmínky pro ověření nákladů nebo nebude-li řádné ověřování dokončeno do 15 dnů od jeho zahájení, bude ve zveřejňovaných přehledech o nákladu tisku uvedeno „Vydavatel neumožnil ověření nákladů.“ Zvýšené náklady plynoucí z nepřípravenosti pracoviště nebo nedodržení potvrzeného termínu ověřování jdou na vrub odběratele.

Neprovede-li pracovník ABC ČR ověření nákladů tisku v oznámeném nebo dohodnutém termínu bez závažných důvodů, provede se ověřování v náhradním termínu a ABC ČR sníží o polovinu roční sazbu účtovanou za ověřování nákladů.

6.6. Opakované ověřování

Překročí-li rozdíl mezi údaji zveřejněnými na základě hlášení a údaji zjištěnými při ověřování 1 % u tištěného nákladu a řízené distribuce, je manažer ABC ČR povinen přerušit ověřování a informovat o tom předsedu ABC ČR. ABC ČR přistoupí k opakovanému ověřování po uhrazení trojnásobku částky stanovené podle platného ceníku za ověřované období. Neuhradí-li vydavatelství výše uvedenou částku do 10 dnů nebo neumožní-li do 14 dnů po uhrazení částky zahájit opakované ověřování, považuje se to za hrubé porušení metodiky a důvod k odstoupení od smlouvy. Při nedodržení těchto lhůt a lhůt uvedených v bodě 6.5. ABC ČR odstraní neověřená data ze svých přehledů a zveřejní o tom zprávu v médiích a v místech, kde jsou zveřejňovány náklady tisku.

6.7. Předběžné ověřování

O uplatnění předběžného ověřování rozhoduje manažer ABC ČR na základě podaných hlášení o nákladech tisku, kdykoliv u něj vzniknou pochybnosti o hodnověrnosti nákladů uvedených v hlášení. Předběžné ověřování využívá manažer ABC ČR i ke zjišťování údajů, které nelze ověřit zpětnou kontrolou účetní dokumentace, a to zejména při fyzické kontrole tištěného nákladu. Při předběžném ověřování musí být předloženy doklady uvedené v bodě 7.2. s výjimkou dokladů prokazujících úhrady faktur. V odůvodněných případech může být zveřejnění údajů pozastaveno do doby dokončení předběžného ověřování, nejdéle však 30 dnů, a ABC ČR o tom zveřejní zprávu v médiích a v místech, kde jsou zveřejňovány náklady tisku.

6.8. Vstupní ověřování

U nově přijímaných titulů se před pravidelným zveřejňováním dat provádí ověřování dle všech ustanovení metodiky platné v době ověřování. Na základě vstupního ověřování manažer ABC ČR rozhodne, zda je předložená účetní dokumentace dostačující k pravidelnému ověřování. Po podání přihlášky uskuteční ABC ČR 4-5 kontrol nákladů. Pokud vydavatelství využívá distribuční síť, která není dostupná ostatním vydavatelům nebo není běžně ostatními vydavateli využívána, musí poskytnout ABC ČR takové podklady, aby v této síti mohlo uskutečnit kontroly před vstupem do systému. Nedostatky ve vedení potřebné dokumentace musí vydavatelství odstranit před podpisem smlouvy a před vstupem do pravidelného ověřování. Za vstupní ověřování ABC ČR účtuje částky odpovídající ceníku ověřování jednoho ověřovaného období.

6.9. Mimořádné ověřování na návrh zakladatele (člena) nebo manažera ABC ČR

O uplatnění mimořádného ověřování rozhodne Valná hromada ABC ČR na návrh člena, předsedy Metodické komise nebo manažera ABC ČR. Vydavatelství uhradí zvýšené náklady ověřování pouze tehdy, zjistí-li pověřený pracovník ABC ČR odchylku mezi nahlášenými údaji a údaji zjištěnými ověřováním větší než 1 %. V ostatních případech uhradí náklady mimořádného ověřování navrhovatel. Výši úhrady stanoví manažer ABC ČR s ohledem na rozsah mimořádného ověřování podle platného ceníku.

6.10. Mimořádné ověřování na návrh účastníků ověřování

Ostatní účastníci ověřování podávají návrhy na mimořádné ověřování metodické komisi po složení zálohy. Pokud metodická komise doporučí návrh k rozhodnutí Valné hromadě ABC ČR, zůstane složená záloha u ABC ČR do skončení ověřování. Výši zálohy stanoví manažer ABC ČR s ohledem na rozsah mimořádného ověřování podle platného ceníku.

V návrzích na mimořádné ověřování podle bodu 6.9. a 6.10. musí být uvedeno odůvodnění návrhu na mimořádné ověřování a po dohodě s manažerem ABC ČR i předpokládaná cena realizace ověřování.

6.11. Účast dalších osob při řádném a mimořádném ověřování

Řádného i mimořádného ověřování se mohou účastnit další osoby. Manažer ABC ČR s nimi sepíše prohlášení zavazující je k mlčenlivosti v rozsahu uvedeném v bodě 6.1. O účasti dalších osob při řádném ověřování rozhoduje předseda ABC ČR, o účasti dalších osob při mimořádném ověřování rozhoduje Valná hromada ABC ČR.

6.12. Osvědčení o ověřeném nákladu a závěrečná zpráva

Po dokončení vstupního ověřování zpracuje manažer ABC ČR zprávu, kterou zašle na vědomí předsedovi ABC ČR a vydavatelství se závěrem, zda vydavatelství splnilo nebo nespĺnilo podmínky metodiky při vstupním ověřování.

Na závěr řádného ověřování zpracuje pověřený pracovník ABC ČR osvědčení o ověřeném nákladu, v němž jsou uvedeny i eventuelní odchylky mezi nahlášenými a skutečně zjištěnými počty výtisků. Odchylky větší než 1 % (viz bod 6.6.) od nahlášených údajů je nutné v osvědčení zadokumentovat s odkazem na čísla účetních dokladů. Kopie osvědčení o ověřeném nákladu předá ABC ČR vydavatelství proti podpisu.

Závěrečnou zprávu za ověřované období u všech titulů zveřejní ABC ČR v médiích a na místech, kde jsou pravidelně zveřejňovány údaje o nákladech tisku.

Při ověřování počtu distribučních míst vydává ABC ČR osvědčení o počtu distribučních míst 1 x za 3 měsíce po dobu trvání smlouvy, nejdříve však po třech měsících od podepsání smlouvy nebo po zkontrolování minimálně 50 % z celkového počtu distribučních míst. ABC ČR vydá osvědčení o ověření distribučních míst tehdy, vyhoví-li podmínkám kontroly nejméně 95 % zkontrolovaných distribučních míst.

7. PROKAZOVÁNÍ NÁKLADŮ

7.1. Vedení účetních dokladů

Nezbytnou podmínkou pro ověřování nákladů je, aby vydavatelství (distributor) mělo řádně vedené účetnictví v souladu se zákonem o účetnictví. Všechny vnitropodnikové příkazy, peněžní převody apod., podstatné pro ověřování, týkající se výroby a distribuce produktů vydavatelství, musí být předloženy v originále. Data získaná při ověřování pracovníkem ABC ČR jsou konfrontována s hlášením o nákladu tisku podaným za ověřované období vydavatelstvím. Rozdíl mezi zjištěnými a nahlášenými údaji nesmí být větší než 1 %.

Pověření pracovníci ABC ČR jsou oprávněni nahlížet do všech dokladů citovaných touto metodikou a mohou si vyžádat další doklady, pokud je to důležité pro posouzení nahlášených nákladů tisku.

7. 2. Podkladové materiály pro ověřování

V průběhu ověřování jednotlivých druhů nákladů kontrolují pracovníci ABC ČR zejména hlavní knihu a knihy analytické evidence a následující doklady:

- a) **tištěný náklad** – faktury vydané tiskárnou, doklady o zaplacení faktur, smlouvy s tiskárnou, objednávky a dodací listy, které ověřují tištěný náklad titulu. Pokud je tiskárna součástí vydavatelství a nepůsobí jako samostatná účetní jednotka, předloží vydavatelství ke kontrole rovnocenné doklady vnitřní evidence, které na požádání doplní dalšími doklady účetní evidence. Na písemné vyžádání ABC ČR je vydavatelství povinno zajistit fyzickou kontrolu tištěného nákladu v tiskárně. Předběžné ověřování tištěného nákladu provádí pracovník ABC ČR vždy fyzickou kontrolu tištěného nákladu aktuálních vydání v tiskárně. Přístup do manipulačního prostoru zajistí v tiskárně na žádost ABC ČR vydavatel.
- b) **řízená distribuce** – seznam příjemců titulu, doklady ověřující souhlas odběratelů s doručováním titulu a doklady prokazující přímé náklady spojené s doručováním.
- c) **počet distribučních míst** – vydavatelství předkládá originály smluv, na jejichž základě jsou distribuční místa umístěna.

7.3. Ověřování mutací

Při ověřování mutací se doklady pro vyúčtování vykazují tak, aby bylo možné ověřování nákladů jednotlivých mutací.

7.4. Prokazování nákladů u distributora

U distributora se ověřují stejné doklady, které jsou uvedeny v bodě 7.1., 7.2. a 7.3. s výjimkou dokladů ověřujících výrobu.

8. PODMÍNKY PRO ZAPOJENÍ DO SYSTÉMU ABC ČR

8. 1. Zapojení do systému ABC ČR

Do systému ABC ČR se může zapojit každé vydavatelství, které vyjádří svůj souhlas s metodikou a její praktickou aplikací při vstupním ověřování:

- podáním přihlášky k ověřování tištěného nákladu, případně řízené distribuce a počtu distribučních míst, v systému ABC ČR,
- dokončením vstupního ověřování,

- uzavřením smlouvy s ABC ČR o poskytování služeb, ve které se vydavatelství zaváže poskytovat údaje o tištěném nákladu, případně řízené distribuci a počtu distribučních míst, které jsou specifikované touto metodikou,
- předložením ověřitelných údajů o průměrných tištěných nákladech, případně řízené distribuci a za posledních šest měsíců
- zaplacením poplatků za služby v systému ABC ČR.

8.2. Ceny za služby

Ceny za služby spojené se zveřejňováním a ověřováním nákladu tisku budou stanovovány vždy na rok předem v ceníku. Ceny vychází z hodinové sazby za ověřování, časové kalkulace a z paušální sazby za zpracování a zveřejňování údajů o nákladech tisku. Cena za zpracování a zveřejňování údajů je pro všechny účastníky stejná. Ceny za nadstandardní služby jsou stanoveny smluvně na základě časové kalkulace.

9. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

9.1. Řešení sporů

Vzniknou-li při ověřování nákladů spory o pravost údajů předkládaných v hlášeních a vydavatelství se bude vyhýbat nebo bránit ověřování, je ABC ČR podle této metodiky povinno do odstranění příčin pozastavit publikování údajů o všech titulech vydavatelství.

9.2. Návrhy na změny metodiky ABC ČR se podávají cestou manažera ABC ČR (e-mail: abccr@abccr.cz) metodické komisi, která je odborným orgánem. Metodická komise projednává a navrhuje Valné hromadě ABC ČR změny metodiky a vykonává odborný dozor.

Metodiku platnou od 1.1.2007 schválila Valná hromada ABC ČR dne 7.11.2006.